

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-08861/2019-ERU

V Ostravě dne 6. března 2020

Č. j. 08861-12/2019-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-08861/2019-ERU a zahájeném dne 18. září 2019 s obviněným z přestupku, fyzickou osobou podnikající [REDAKCE] ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2018 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, fyzická osoba podnikající [REDAKCE] (dále též „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 30. srpna 2018 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Újezd, u budovy č. p. 320 zemní práce, v důsledku kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32, a tím k porušení zákazu poškození energetického zařízení činností v ochranném pásmu i mimo ně.

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 17 000 Kč** (slovy: sedmnáct tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 30119.

III. Dle ust. § 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky ve znění pozdějších předpisů“), a ust. § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), ve spojení s ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení dále ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 30119.

IV. Podle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **GasNet, s.r.o.**, se sídlem Klíšská 940/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem, IČO: 272 95 567, v řízení zastoupené, [REDACTED]

[REDACTED] (dále jen „poškozený“), nárok na náhradu škody nepřiznává a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

V. Podle ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í

I. Úvod

Dne 18. září 2019 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) doručením Oznámení o zahájení správního řízení č. j. 08861-5/2019-ERU ze dne 16. září 2019 správní řízení s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě výsledků kontroly vedené pod sp. zn. 04246/2019-ERU a zahájené dne 22. dubna 2018 podle ust. § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), ve znění pozdějších předpisů.

II. Kontrolní zjištění

Předmětem kontroly bylo dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 27. června 2019 Protokol o kontrole [REDACTED] č. j. 04246-8/2019-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Kontrolou bylo zjištěno a doloženo, že účastník řízení prováděl dne 30. září 2018 v obci Újezd, u budovy č. p. 320 v blízkosti středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 (dále také „plynovodní přípojka“ či „plynárenské zařízení“) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení. Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole účastník řízení nepodal žádné námitky.

III. Průběh správního řízení

Dne 5. září 2019 byl do správního spisu převzat kontrolní spis sp. zn. 04246/2019-ERU, o čemž byl vyhotoven Záznam o vložení do spisu.

Správní orgán přípisem ze dne 6. září 2019, č. j. 08861-3/2019-ERU, doručeným téhož dne, vyrozuměl poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody. Dne 12. září 2019 obdržel správní orgán vyjádření poškozeného z téhož dne ohledně uplatnění nároku na náhradu škody. Dne 13. září 2019 byl Úřadu doručen přípis právního zástupce poškozeného z téhož dne, ve kterém poškozený doplnil svá tvrzení ohledně výše nároku na náhradu škody ve výši [REDACTED] Kč o nárok na náhradu nákladů řízení [REDACTED] Kč.

Správní orgán v souladu s ust. § 46 správního řádu a ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky zahájil dne 18. září 2019 doručením Oznámení o zahájení řízení č. j. 08861-5/2019-ERU účastníku řízení správní řízení. Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti nahlížet do spisu, požádat o nařízení ústního jednání a vyjádřit se k podkladům. Účastník řízení na toto oznámení nijak nereagoval.

Poškozený byl o zahájení správního řízení a o možnosti požádat o nařízení ústního jednání informován přípisem ze dne 25. října 2019, č. j. 08861-7/2019-ERU, který mu byl doručen dne 29. října 2019. Na toto sdělení poškozený ani jeho právní zástupce neodpověděli.

Dne 30. října 2019 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 08861-8/2019-ERU, které mu bylo doručeno dne 11. listopadu 2019, ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci. Účastník řízení na vyrozumění nijak nereagoval.

Dne 8. ledna 2020 zaslal Úřad společnosti Cor Caroli s.r.o., se sídlem Kubelíkova 1224/42, 130 00 Praha 3 - Žižkov, IČO: 036 12 627 (dále jen „společnost Cor Caroli s.r.o.“) žádost o součinnost, č. j. 08861-9/2019-ERU, kterou ji vyzval ke sdělení, na základě jaké smlouvy účastník řízení pro tuto společnost vykonával práce a zda mu bylo předáno staveniště. Žádost byla společnost Cor Caroli s.r.o. doručena dne 8. ledna 2020.

Dne 14. ledna 2020 byla Úřadu doručena odpověď společnosti Cor Caroli s.r.o. z téhož dne, kterou doložila smlouvu o dílo s účastníkem řízení a uvedla, že staveniště účastníku řízení předala den před podpisem této smlouvy.

Dne 14. ledna 2020 zaslal správní orgán účastníku řízení Vyrozumění o možnosti vyjádřit se a doložit majetkové poměry, č. j. 08861-11/2019-ERU, které mu bylo doručeno dne 11. února 2020, ve kterém Úřad vyrozuměl účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se před vydáním rozhodnutí k podkladům rozhodnutí a o možnosti doložit své majetkové poměry. Současně účastníka řízení vyrozuměl o tom, co tvoří podklad rozhodnutí ve věci. Účastník řízení na vyrozumění nijak nereagoval.

Správní orgán s ohledem na průběh správního řízení dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-08861/2019-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Správce plynárenského zařízení vydal dne 3. srpna 2017 stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území provádění prací pod zn. [REDAKCE] spolu s Orientačním záznamem plynárenského zařízení do mapových podkladů, s platností 24 měsíců ode dne jeho vydání. V bodě 6 stanoviska je uvedeno, že nebude použito nevhodného nářadí,

zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Toto stanovisko bylo v době poškození plynárenského zařízení platné.

Dne 8. srpna 2018 společnost GridServices, s.r.o., se sídlem Plynárenská 499/1, Zábřdovice, 602 00 Brno, IČO: 279 35 311 (dále jen „společnost GridServices, s.r.o.“) vytyčila polohu plynárenského zařízení v terénu, s platností 2 měsíců. Toto vytyčení tedy bylo v době poškození plynárenského zařízení platné. V protokolu o vytyčení je uvedeno, že veškeré práce v blízkosti středotlakého plynovodu 1m na každou stranu je nutno provádět ručně.

K okolnostem porušení plynárenského zařízení se účastník řízení během kontroly ani během správního řízení nevyjádřil, přestože byl k tomu vyzván.

Dle vyjádření společnosti Cor Caroli ze dne 14. ledna 2020 pro ni účastník řízení vykonával zemní práce na základě smlouvy o dílo [REDAKCE] ze dne 23. srpna 2018 a staveniště mu bylo předáno den před podpisem této smlouvy.

Součástí kontrolního spisu sp. zn. 04246/2019-ERU jsou kopie dokumentů zaslaných Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Olomouckého kraje, Územním odborem Olomouc, obvodním oddělením Uničov, adresa gen. Svobody 1214, 783 91 Uničov (dále jen „Policie ČR“). Dle Úředního záznamu [REDAKCE] ze dne 30. srpna 2018 bylo plynárenské zařízení uloženo 50 cm pod povrchem a opatřeno výstražnou fólií. Účastník řízení prováděl zemní práce pro společnost Cor Caroli s.r.o. Účastník řízení na místě uvedl, že práce prováděl částečně ručně pomocí krumpáčů a lopat a částečně bagrem Caterpillar, model 300.9D, výrobní číslo CAT 3009 DCLJM01522. Účastník řízení odkryl plynovodní přípojku bagrem, jeho zaměstnanec pak toto plynárenské zařízení překopl krumpáčem. Tento zaměstnanec pak z místa utekl, účastník řízení jej nezná a nestačil s ním podepsat pracovní smlouvu. Dle zaměstnanců společnosti GridServices, s.r.o., kteří prováděli opravu plynárenského zařízení, k překopnutí plynovodní přípojky nemohlo dojít tak, jak účastník řízení tvrdil, ale pravděpodobně výše uvedeným bagrem. Obyvatel domu, jehož plynovodní přípojka byla porušena, uvedl, že na místě viděl předmětný bagr, ale ten neobsluhovala žádná osoba. Dle úředního záznamu [REDAKCE] ze dne 26. září 2018 bylo plynárenské zařízení uloženo 50 cm pod povrchem a opatřeno výstražnou fólií. Jeho poškození způsobil neznámý zaměstnanec účastníka řízení. Dne 12. září 2019 účastník řízení Policii ČR uvedl, že tohoto zaměstnance potkal dne 27. srpna 2018, nemá na něj žádný kontakt a před zahájením prací dne 30. srpna 2018 ho poučil, že se na uvedeném místě nachází plynárenské zařízení.

Dle fotodokumentace z místa poškození plynárenského zařízení byl na místě přítomen bagr značky CAT.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 129 m³ plynu do ovzduší za dobu 27 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi, jak vyplývá z Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 6. září 2018 a z Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP ESM [REDAKCE] ze dne 30. srpna 2018. Z těchto protokolů nevyplývá, zda byla plynárenské zařízení porušeno strojně nebo ručně.

V. Právní hodnocení

V. I. Použitá právní úprava

Dle ust. článku 40 odst. 6 Listiny základních práv a svobod se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění účinném do 30. listopadu 2018 (dále jen „tehdejší zákon o odpovědnosti za přestupky v původním znění“), a energetický zákon.

Tehdejší zákon o odpovědnosti za přestupky byl od nabytí své účinnosti dvakrát novelizován, naposledy s účinností od 1. ledna 2019. Energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání účastníkem řízení novelizován jednou, rovněž s účinností od 1. ledna 2019.

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení tehdejšího zákona o odpovědnosti za přestupky a zákona o odpovědnosti za přestupky a energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a tehdejšího zákona o odpovědnosti za přestupky).

V. II. Obecný právní rámec

Přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9, 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona. V rámci správního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození energetického zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona.

V. III. Právní posouzení skutku

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození energetického zařízení, a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností energetické zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě zaměstnanec účastníka řízení nebo osoba v obdobném postavení při plnění úkolů vyplývajících z tohoto postavení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského (energetického) zařízení. Jednání této osoby je tak přičitatelné účastníkovi řízení podle ust. § 22 odst. 2 ve spojení s ust. § 22 odst. 3 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky.

Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Ze spisu i z vyjádření účastníka řízení vyplývá, že účastník řízení věděl, že práce provádí v ochranném pásmu zařízení plynárenské soustavy, neboť měl k dispozici stanovisko správce plynárenského zařízení a poloha plynárenského zařízení v terénu byla platně vytyčena. Účastník řízení ve svém vyjádření pro Policii ČR ze dne 12. září 2018 rovněž uvedl, že svého zaměstnance poučil o opatrnosti při pracích v ochranném pásmu plynárenského zařízení.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupku právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy, v daném případě zájem na ochraně plynárenské soustavy a zájem na bezpečné a spolehlivé dodávce zemního plynu konečným zákazníkům. To v praxi znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení a v jeho blízkosti je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození.

V. IV. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán v rámci správního řízení prokázal, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 energetického zákona, a byly tak naplněny formální znaky přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007), respektive z ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 129 m³ plynu do ovzduší za dobu 27 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi (kategorie domácnost). Správní orgán má za to, že v jednání účastníka řízení lze shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy. Pro úplnost správní orgán uvádí, že přestože došlo k přerušení dodávky plynu pouze jednomu zákazníkovi, naplňuje tento následek (společně s množstvím uniklého plynu) materiální stránku přestupku, neboť právě přerušení dodávky plynu, byť jedinému zákazníkovi, již představuje narušení spolehlivého provozu plynárenské soustavy. Správní orgán navíc podotýká, že již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu označil za přestupek, vyjadřuje určitou minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. Lze tedy obecně vycházet z toho, že jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti. V daném případě jsou naplněny formální znaky přestupku, zároveň je přítomen i materiální znak ve formě minimálně nepatrné a teprve při stanovení sankce bude správní orgán materiální stránku posuzovat a sankci individualizovat právě s ohledem na „míru“ materiální stránky. Výše uvedené plně koresponduje rovněž s preventivně-ochrannou funkcí správního

trestu. Správní orgán tak konstatuje, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku.

V. V. Odpovědnost za přestupek

Správní orgán se v rámci správního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání přestupku ve smyslu ust. § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Správní orgán v první řadě konstatuje, že během kontrolního řízení nebylo prokázáno, zda zaměstnec účastníka řízení prováděl zemní práce ručně (jak uvedl účastník řízení) nebo strojně (dle názoru zaměstnanců společnosti GridServices, s.r.o.). Použití zemního stroje by bylo v rozporu s podmínkami uvedenými ve stanovisku správce plynárenského zařízení a v protokolu o vytyčení, proto v souladu se zásadou *in dubio pro reo* vycházel správní orgán z tvrzení účastníka řízení, že poškození plynárenského zařízení bylo způsobeno ručně. Dle tvrzení účastníka řízení poškození plynovodní přípojky způsobil zaměstnanec účastníka řízení, jehož jméno ani adresu účastník řízení nezná a se kterým účastník řízení nesepsal pracovní smlouvu. Takovýto přístup k najímání zaměstnanců nesevřel o dostatečné opatrnosti účastníka řízení, a to i když údajně tomuto zaměstnanci vysvětlil, že má dbát zvýšené opatrnosti.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením ust. § 68 odst. 3 téhož zákona. Správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

VI. Uložení správního trestu

Podle ust. § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě (i) napomenutí, (ii) pokuty, (iii) zákazu činnosti, (iv) propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. § 36 zákona o odpovědnosti za přestupky lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť nebylo prokázáno, jestli účastník řízení poškození plynárenského zařízení způsobil krumpáčem nebo bagrem CAT, přičemž hodnoty těchto dvou věcí jsou ve zjevném nepoměru k sobě navzájem i ke způsobenému následku a takový trest by byl zcela nepřiměřený. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový

trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Nadto správní orgán uvádí, že ukládání správního trestu formou pokuty zcela odpovídá rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech. Úřad je při stanovení výše trestu také vázán svou vlastní ustálenou rozhodovací praxí, od které se může odchýlit pouze toliko v odůvodněných případech a z legitimních důvodů, přičemž musí být dbáno účelu trestu, kterým je ochrana konkrétních zájmů společnosti.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Za přestupek dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona je možno dle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona uložit pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvlášť vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků a dalším okolnostem, za kterých byl spáchán. V tomto případě je třeba uvažovat o uložení pokuty ve výši odpovídající okolnostem tohoto přestupku.

Při stanovení konkrétní výměry pokuty správní orgán přihlédl ke všem skutečnostem zjištěným ve správním řízení. Zejména přihlédl ve smyslu ust. § 37 písm. a), c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ust. § 38 písm. b), c) a d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku; ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě pachatele.

Jednáním účastníka řízení byla poškozena středotlaká plynovodní přípojka tedy, z hlediska energetického, zařízení menšího významu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku 129 m³ plynu do ovzduší a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi. Tyto skutečnosti správní orgán hodnotil jako mírně přitěžující okolnosti a při ukládání výše sankce přihlédl k míře těchto následků.

Protože nebylo jednoznačně prokázáno, zda účastník řízení prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně, správní orgán k této skutečnosti nepřihlédl jako k přitěžující okolnosti (viz též „V. V. Odpovědnost za přestupek“).

Účastník řízení nebyl v poslední době evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což hodnotí správní orgán jako výrazně polehčující okolnost.

Skutečnost, že účastník řízení neuhradil poškozenému náhradu způsobené škody, vyhodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost.

Správní orgán se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Platí, že správní orgán při zjišťování osobních a majetkových poměrů vychází z údajů doložených samotným účastníkem řízení, případně z těch, které vyplynuly z dosavadního průběhu správního řízení či které si opatří samostatně bez součinnosti s účastníkem řízení. Zároveň však platí, že nelze-li takto získat přesné informace, je správní orgán oprávněn (nikoliv povinen) stanovit je v nezbytném rozsahu odhadem.

Účastník řízení v rámci správního řízení nedoložil své majetkové poměry, ač k tomu byl správním orgánem vyzván. Dle údajů veřejně přístupných v Živnostenském rejstříku účastník řízení ukončil svou podnikatelskou činnost ke dni 2. srpna 2019.

Po zvážení všech okolností případu a na základě zjištěného stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, byla pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé spodní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí méně než 1 % z maximální zákonné výše pokuty. Stanovená výše pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Zároveň správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Pokud by se i přesto účastník řízení domníval, že výši pokuty stanovenou tímto rozhodnutím není schopen jednorázově uhradit, upozorňuje správní orgán na ust. § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů, jenž stanoví podmínky, na základě kterých je správce daně (správní orgán) oprávněn na žádost daňového subjektu (účastníka řízení) nebo z moci úřední povolit úhrady daně (pokuty) na splátky. Účastník řízení tak může požádat o rozložení pokuty na splátky.

VII. Náhrada škody

Poškozený uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu podáním ze dne 13. září 2019 nárok na náhradu škody ve výši [REDAKCE] Kč popsaný následovně:

Provedené pracovní úkony	[REDAKCE]	Kč
Doprava a čas strávený na cestě	[REDAKCE]	Kč
Faktura subdodavatele	[REDAKCE]	Kč
Cena uniklého plynu	[REDAKCE]	Kč
Celkem	[REDAKCE]	Kč

Poškozený dále uplatnil nárok na náhradu nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody ve výši [REDAKCE] Kč popsaný následovně:

Odměna advokáta za 2 právní úkony	2x [redacted] Kč	[redacted] Kč
Náhrada hotových výdajů za 2 právní úkony	2x [redacted] Kč	[redacted] Kč
Odměna advokáta celkem		[redacted] Kč
Daň z přidané hodnoty 21%		[redacted] Kč
Náhrada nákladů řízení celkem		[redacted] Kč

Nárok na náhradu škody poškozený doložil fakturou [redacted] ze dne 10. října 2018, ve které byly náklady rozepsány následovně:

Náhrada škody:	Množství	Cena za jednotku	Cena bez DPH
istribuce	[redacted] kWh	[redacted] Kč/1000 kWh	[redacted] Kč
únik zemního plynu	1 JV	[redacted] Kč	[redacted] Kč
poplatek OTE	1 JV	[redacted] Kč	[redacted] Kč
poškození plynárenského zařízení Újezd u Uničova	1 JV	[redacted] Kč	[redacted] Kč
Celkem			[redacted] Kč

Poškozený ve svém podání dále doložil pracovní list [redacted] od společnosti GridServices, s.r.o., kde byly náklady na provedené opravní úkony a dopravu vyčísleny následovně:

Odpracované hodiny	Množství	Kč/hod.	Celkem Kč
Montér	2 hod.	[redacted]	[redacted]
Mistr	2 hod.	[redacted]	[redacted]
Montér	2,5 hod.	[redacted]	[redacted]
Čas strávený na cestě	Množství	Kč/hod.	Celkem Kč
Montér	1 hod.	[redacted]	[redacted]
Mistr	2 hod.	[redacted]	[redacted]
Montér	1 hod.	[redacted]	[redacted]
Doprava	Množství	Kč/km.	Celkem Kč
Nissan Double	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Renault Kangoo	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Nissan Double	[redacted]	[redacted]	[redacted]
Celkem			[redacted]

Společnost GridServices, s.r.o. dále poškozenému účtovala fakturu subdodavatele, společnosti PLYNOMONT spol. s r.o., se sídlem Náves Svobody 6/10, 779 00 Olomouc – Holice, IČO: 451 96 265 (dále jen „společnost PLYNOMONT spol. s r.o.“). Společnost PLYNOMONT spol. s r.o. fakturou [redacted] ze dne 19. září 2018 účtovala společnosti GridServices, s.r.o. částku [redacted] za provedené práce na opravě plynárenského zařízení.

Správní orgán nemá jistotu v tom, že náklady na opravu vyúčtované společností GridServices, s.r.o. a společností PLYNOMONT spol. s r.o. byly skutečně nutné a účelně vynaložené. Z předložených podkladů není možné zjistit, které činnosti na opravě zařízení prováděla společnost GridServices, s.r.o., vlastními zaměstnanci, a které činnosti subdodavatel společnost PLYNOMONT spol. s r.o.

Z výše uvedených důvodů proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši [REDACTED] Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování, nebo dokonce oprávněnost a způsob kalkulace předložených faktur, ověřovat odborným vyjádřením nebo znaleckým posudkem, což by vedlo k průtahům v řízení a bylo tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě, které mu s ohledem na trestní povahu řízení o přestupku nepochybně přísluší, stejně jako všechny další záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu (viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1).

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a poškozeného odkázal na soud.

VIII. Náklady řízení

Dále je výrokiem III. tohoto rozhodnutí ukládána účastníkovi řízení povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Dle ust. § 95 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky Správní orgán přizná poškozenému na jeho návrh náhradu v řízení účelně vynaložených nákladů spojených s uplatněním nároku na náhradu škody, pokud byl poškozený ve věci nároku na náhradu škody úspěšný a prokázal jejich vznik a výši. Vzhledem k tomu, že správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznal (viz výše v části „VII. Náhrada škody“), nemůže poškozenému přiznat ani právo na náhradu nákladů řízení, a proto o nich rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku V. tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Lukáš Tecl, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Ostrava